

TOP NAEFF 2020 (namens de jury Bodil de la Parra)

SINDS 2017 richt de jury van de Top Naeff Prijs zich op uitvoerende studenten binnen de disciplines MIME en AMSTERDAMSE TONEELSCHOOL & KLEINKUNSTACADEMIE. Ook dit jaar was de jury, bestaande uit Lois Maat, Jeroen de Beer, Christiaan Mooij, Santino Slootweg en Bodil de la Parra, alweer geruime tijd op pad om diverse voorstellingen te bekijken, al dan niet zelf ontwikkeld en/of geschreven. We bezochten voorstellingen op school in diverse zalen en lokalen, we bezochten voorstellingen op locatie, zagen stages, solo's, zelfgecreëerde voorstellingen en hielden zoals altijd een logboek bij; wie zagen we waar spelen, welke van de veelbelovende talenten vielen op en wilden we in de gaten blijven houden en van welke talenten stonden er nog projecten op stapel die we moesten zien.

Meestal wachtten we met ons definitieve besluit totdat we alle eindexamenstudenten hadden gezien en op driekwart van het schooljaar maakten we ons klaar voor de festivals: Playtime, het ITS en *last but not least* de gezamenlijk eindexamenvoorstellingen. En dan moest de knoop doorgehakt.

Maar toen kwam Corona. Afgezien van het feit dat het een ramp was (en nog steeds is) voor de gehele culturele sector en het theater, was het een ramp voor de school en voor de eindexamenstudenten in het bijzonder. Want aan wie konden ze hun frisse en verse talent nu laten zien? En hoe moesten ze zonder de geplande producties een plekje bemachtigen in de beroepspraktijk?

Ook de jury had zich er enorm op verheugd, om uiteindelijk na rijp beraad de prijs uit te reiken. Wat nu te doen, mevrouw Top Naeff? Zou u het hebben geweten? U zou zich hebben omgedraaid in uw graf als u zou horen dat het ons door een of ander virus onmogelijk zou worden gemaakt ons vak uit te oefenen. Geen intieme lokaaltjes waar jonge studenten de longen uit hun lijf zouden spelen. Geen emotionele liefdes of ruzie scènes, explosieve bewegingscreaties, dans of samenzang. Geen zaaltjes waar het publiek op de eerste rij getuige is van de zielenroerselen van een beginnend acteur of mimer. Om te worden

weggeblazen door bastonen en dampende muziekscores, poëtische verhalen en prikkelende stukken waarin beginnende talenten zich verliezen in gekrenkte of gekwelde personages. Geen tribunes met rollende lach of ingehouden snik: Er wordt niet meer gespeeld, gedanst of gezongen, want mevrouw Naeff, u moest eens weten, na half maart WAS ER VOOR DE STUDENTEN GEEN PODIUM MEER.

We lazen dat u een van de grootste toneelliefhebbers uit uw tijd was en dat u rond 1900 talloze boeken schreef alsook enkele toneelstukken. De titels liegen er niet om: ‘De genadeslag’ is de titel van een van uw stukken. Die hebben we dit jaar gekregen. ‘Aan flarden’ is een andere titel. Dit jaar ook al van toepassing geweest. Op de toekomst van onze studenten. Nee toch?

Tot onze opluchting vonden we ook nog een andere titel: een van uw stukken heet ‘Het weerzien.’ Gelukkig maar, want ook al is dit jaar heel anders gelopen, deze lichting liet het er niet bij zitten en zorgde voor dat weerzien. Ze zijn na tegenslag weer opgestaan en onder het motto ‘*creativiteit kent geen lockdown*’ werd het afstudeerfestival Re-CONNECT uit de grond gestampt en alle studenten zijn ervoor gegaan, soms met voorstellingen die de hele dag duurden. Er moest wat worden ingehaald en velen gooiden het over een andere boeg. Ze hebben ad hoc films gemaakt, stukken geschreven en opgevoerd en ze werden geïnterviewd, waardoor ze hun motivaties kenbaar konden maken. Het was mogelijk om al deze zinderende performances thuis vanachter je laptop te bekijken en zo konden we zien: Deze lichting barst van creativiteit. Natuurlijk is het anders om de zweetspatten en tranen niet te kunnen voelen, maar we werden geprikkeld en raakten ontroerd door hun kracht en energie en daar willen we alle 24 studenten van lichting MIME en ATKA 19/20 voor bedanken.

Een paar weken daarvoor hadden we als jury besloten deze prijs voor uitvoerend talent juist *wel* uit te reiken en in zekere zin is deze prijs voor jullie allemaal. Jullie lichting verdient een prijs, al was het maar omdat jullie je na de eerste tegenslag NIET hebben laten kisten!

Juist nu is het theater belangrijk want we willen ontsnappen en meegevoerd worden naar een andere wereld, die alleen bestaat tussen artiest en toeschouwer. We willen juist NU graag geroerd, geraakt, verbaasd, geprikkeld, en wakker geschud worden door jullie spel. Juist nu willen we uit onze stoelen rollen van de lach. We willen worden opgetild en samen naar het universum van jullie fantasie reizen. We willen naar jullie kijken en luisteren en op het puntje van onze stoel zitten - of staan, of hurken, het maakt niet uit, als we jullie stemmen maar kunnen horen en als we als publiek alsjeblijft maar naast elkaar kunnen zitten. We duimen dan ook voor een toekomst met jullie in het theater zonder *lockdown*.

Een eervolle vermelding gaat naar Friedl de Nyn van de ATKA, die zich in de voorstellingen ‘*Het klasje van Riki*’ en ‘*Mannendingen*’ op een prettige manier schaamteloos toonde in haar vertolkingen van schijnbaar alledaagse personages met een licht disfunctioneel randje, waarbij ze afhankelijke kwetsbaarheid afwisselde met humor en ongemakkelijkheid.

Een tweede eervolle vermelding gaat naar Rick van der Steen van de Mime, die in zijn solo Beckett Machine overtuigde met scherp fysiek spel. Rick viel de jury al eerder op door zijn minimale maar krachtige transformaties en veelzijdigheid als speler in diverse projecten. Zijn tekstbehandeling in onder andere de Russische gedichten onder leiding van Marlies Heuer wordt door de jury krachtig, intelligent en zeer muzikaal genoemd.

Ook willen we onze bewondering uitspreken voor klassikale Mime afstudeervoorstelling IF YOU'RE GOING THROUGH HELL KEEP GOING. Na de lockdown heeft deze talentvolle klas, vanuit alle beperkingen, de o zo herkenbare onderhuidse, ondergrondse gevoelens van verwarring, angst, het afgesneden zijn, verwerkt in een herkenbare feestelijke nachtmerrie. Volgens eigen zeggen "een theatrale depressie waar je beter om kan lachen dan huilen..." Om die reden vinden we de groep als geheel het vermelden waard.

Maar... met groot genoegen delen wij mee dat de Top Naeff prijs 2020 gaat naar Teun Donders en Jasper Stoop. Gedurende hun opleiding aan de Amsterdamse Toneelschool & Kleinkunst Academie toonden Teun en Jasper veel eigen initiatief en zagen we telkens een prettige gretigheid. Waar de een uitblonk in muzikaliteit en kwetsbaarheid, verbaasde de ander met zijn technisch vakmanschap en tekstbehandeling. We noteerden termen als 'kwetsbaar en grappig' of 'virtuoos in verbeelding' of 'vertederend, verleidelijk en tragikomisch'. Beiden zijn veelzijdig en laten grote intelligentie in hun spel zien. In hun gezamenlijke afstudeervoorstelling *De worm in het zijn* speelden ze diverse personages en toonden ze grote klasse door geen typeringen te maken, maar diep te transformeren naar een stel marginale figuren die je onmiddellijk in je hart sluit. De jury is van mening dat beide talenten, samen, maar ook elk op hun eigen manier, een belofte zijn voor de toekomst.